

Sygn. akt II CZ 11/18

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc (przewodniczący)

SSN Monika Koba (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z wniosku H. C.

przy uczestnictwie M.C.

o wpis w dziale III księgi wieczystej po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 23 marca 2018 r.,

zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 15 grudnia 2017 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 grudnia 2017 r. Sąd Okręgowy w Ł. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy H. C. od postanowienia tego Sądu z dnia 30 sierpnia 2017 r. Wskazał, że rozstrzygnięcie w przedmiocie oddalenia wniosku o wykreślenie wzmianki o wszczęciu egzekucji z nieruchomości nie jest orzeczeniem co do istoty sprawy w rozumieniu art. 519¹ § 1 k.p.c., ponieważ nie prowadzi do zmiany ujawnionych w księdze wieczystej praw podmiotowych, lecz pełni jedynie funkcję zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania egzekucyjnego. W konsekwencji od postanowienia oddalającego apelację od postanowienia sądu I instancji wydanego w tym przedmiocie, skarga kasacyjna jest niedopuszczalna, co uzasadnia jej odrzucenie.

W zażaleniu na to postanowienie wnioskodawca zarzucił naruszenie art. 519¹ § 1, art. 518, art. 626⁴ § 4, art. 626⁸ § 1, 6 i 7, art. 626⁹, art. 626¹³ § 1 i 2, art. 912, art. 924, art. 779 § 1 i art. 1005 k.p.c. w zw. z art. 5, art. 10 ust. 1 i 2, art. 25 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (jedn. tekst: Dz. U. z 2017, poz. 1007 ze zm., dalej: „u.k.w.h.”) i w zw. z art. 1037 § 1, art. 1038 § 1 k.c. poprzez błędne odrzucenie skargi i wadliwe przyjęcie, że rozstrzygnięcie w przedmiocie oddalenia wniosku o wykreślenie wzmianki o wszczęciu egzekucji z nieruchomości nie jest orzeczeniem co do istoty sprawy i skarga kasacyjna od orzeczenia sądu w tym zakresie nie przysługuje oraz art. 519¹ § 1, art. 518 k.p.c. i art. 5, art. 10 ust. 1 i 2, art. 25 ust. 1 pkt 3 u.k.w.h. i w zw. z art. 1037 § 1, art. 1038 § 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i w rezultacie wadliwe przyjęcie, że rozstrzygnięcie w przedmiocie oddalenia wniosku o wykreślenie wzmianki o wszczęciu egzekucji z nieruchomości nie jest orzeczeniem co do istoty sprawy. Wskazując na powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Dopuszczalność skargi kasacyjnej w postępowaniu wieczystoksięgowym reguluje art. 519¹ § 1 k.p.c. Przepis ten stanowi, że od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy oraz od postanowienia w przedmiocie

odrzućcenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie - w sprawach z zakresu prawa osobowego, rzeczowego i spadkowego - przysługuje skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Sprawy o wpis w księdze wieczystej są sprawami z zakresu prawa rzeczowego.

Pod pojęciem „istoty sprawy” należy rozumieć przesłanki materialnoprawne wniosku o wpis. Taka bowiem postać orzeczeń jest właściwa rozstrzygnięciu o zasadności żądania wnioskodawcy domagającego się udzielenia ochrony prawnej przez potwierdzenie jego praw rzeczowych (wpisy w dziale II), ukonstytuowania ich, jeżeli przepis takiego wpisu wymaga (wpisy w dziale II albo IV) bądź wzmocnienia skuteczności praw osobistych i roszczeń (wpisy w dziale III, wymienione w art. 16 u.k.w.h. i innych ustawach).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że rozstrzygnięciem co do istoty sprawy nie są wpisy ostrzeżeń i wzmianek o charakterze wypadkowym, zabezpieczające prawidłowy tok postępowania wieczystoksięgowego lub innego postępowania albo zabezpieczające skuteczność ewentualnego orzeczenia. W konsekwencji nie jest dopuszczalna skarga kasacyjna w sprawie o wpis ostrzeżenia z art. 10 ust. 2 u.k.w.h. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1997 r., I CKN 31/96, OSNC 1997, nr 5, poz. 55, z dnia 15 stycznia 1997 r., III CZP 1/97, OSNC 1997, nr 4, poz. 37, i z dnia 20 października 2007 r., I CZ 147/97, nie publ.).

W postępowaniu wieczystoksięgowym kończą postępowanie w sprawie tylko te postanowienia, które kładą kres określonym czynnościom w zakresie uprawnień podmiotowych związanych z ustrojem ksiąg wieczystych. Nie odpowiadają tym wymaganiom postanowienia, które nie spełniają cech definitywności, np. te dotyczące wpisu w księdze wieczystej wzmianki o wszczęciu egzekucji z nieruchomości (art. 924 k.p.c.). Przyjąć należy, że jest to wpis zabezpieczający, powodujący skutek zajęcia nieruchomości wobec dłużnika i osób trzecich (art. 925 § 1 k.p.c.) i wyłączenia rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych (art. 8 u.k.w.h.), (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2015 r., V CSK 690/14, OSNC-Zb. 2017, nr C, poz. 38, z dnia 7 listopada 2013 r.,

V CZ 54/13, nie publ., z dnia 7 listopada 2013 r., V CZ 59/13, nie publ., z dnia 17 lipca 2013 r., V CSK 479/12, nie publ., z dnia 18 kwietnia 2007r., V CZ 27/07, nie publ., z dnia 17 czerwca 1997r., III CKN 7/97, nie publ., z dnia 17 września 1997 r., II CKN 305/97, nie publ., i z dnia 18 listopada 1997 r., I CKN 155/97, OSNC 1998, nr 5, poz. 80).

W judykaturze Sądu Najwyższego ugruntował się zatem pogląd, który Sąd Najwyższy w obecnym składzie podziela, że nie przysługuje skarga kasacyjna od postanowienia sądu drugiej instancji wydanego w przedmiocie wpisu lub wykreślenia w księdze wieczystej wzmianki o wszczęciu egzekucji z nieruchomości. W tej sytuacji słusznie Sąd Okręgowy odrzucił na podstawie art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wniesioną przez wnioskodawcę skargę kasacyjną.

Podnoszona natomiast w uzasadnieniu zażalenia problematyka merytorycznej zasadności rozstrzygnięć oddalających wniosek i apelację wnioskodawcy w przedmiocie żądania wykreślenia wzmianki dotyczącej wszczęcia egzekucji z nieruchomości, nie może podlegać badaniu w ramach zażalenia na orzeczenie o odrzuceniu skargi kasacyjnej.

Z przytoczonych względów na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

kc

jw